

Varhaiskasvatuksen Suomi toisena kielenä -opetussuunnitelma

Lasten ja nuorten lautakunta 14.12.2021 § 57
601/12.07.00.01/2021

Valmistelija

Varhaiskasvatuspäällikkö

Varhaiskasvatuksen keskeiseen tehtävään kuuluvat lasten tasa-arvon ja moninaisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Vieras- ja monikielisten lasten kielitaidon, kieli- ja kulttuuri-identiteetin sekä itsetunnon kehitystä tuetaan suomalaisessa varhaiskasvatuksessa monipuolisesti. Suomen kielen taitoa kehitetään tavoitteellisesti lasten tarpeista ja edellytyksistä lähtien esimerkiksi monipuolisten vuorovaikutustilanteiden ja oppimisympäristöjen kautta. Kielen oppimisen lähtökohtana on arkielämässä käytettävä kieli, jota omaksumalla lapsi saa edellytyksiä havaintojen tekemiseen sekä hänen oman ajattelunsa, tunteidensa ja mielipiteidensä ilmaisemiseen. (Opetushallitus 2019c.) Vieras- ja monikielisten oppijoiden kasvatuksen ja opetuksen tavoitteena on antaa heille kielellisiä ja muita valmiuksia toimia yhdenvertaisina jäseninä suomalaisessa yhteiskunnassa.

Suomi toisena kielenä -opetus (S2-opetus) on säännöllistä ja tavoitteellista toimintaa, jossa lapsen kielitaitoa havainnoidaan ja dokumentoidaan jatkuvasti. Suomi toisena kielenä -opetusta annetaan silloin, kun lapsen oma äidinkieli on jokin muu kuin suomi. Monikulttuurisuuden ja -kielisyiden kasvun vuoksi varhaiskasvatuksessa toteutettava S2-opetus monipuolistaa päiväkodissa työskentelevien varhaiskasvattajien työnkuvaa. Varhaiskasvattajat toimivat työssään monikulttuurisuuskasvattajina, suomen kielen malleina sekä ohjaajina toteuttaessaan suomi toisena kielenä -opetusta.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan suomi toisena kielenä -opetuksen pedagogisen toiminnan tavoitteet. Henkilöstö toimii kielellisenä mallina ja on tietoinen siitä, että rikkaan ja monipuolisen kielen käyttö kaikissa vuorovaikutustilanteissa tukee lapsen suomen kielen oppimista. Kielitietoinen työskentelyote rikastuttaa kaikkien lasten kielen kehitystä. Henkilöstö sanoittaa toistuvasti kaikkia päivittäisiä tilanteita. Lisäksi henkilöstö hyödyntää aktiivisesti kaikissa toiminnoissa kielen oppimista tukevia menetelmiä, kuten esimerkiksi kuvia ja tukiviittomia. Lapsia rohkaistaan ilmaisemaan itseään ja itseilmaisulle annetaan aikaa sekä tilaa. Itseilmaisun tukena käytetään esimerkiksi esineitä ja kuvia.

Orivedellä vieras- ja monikielisten lasten varhaiskasvatus järjestetään päiväkodissa tai perhepäivähoidossa. Suomi toisena kielenä -opetuksen tulee olla systemaattista ja jatkuvaa. Lapsen kielen kehitystä arvioidaan jatkuvasti havainnoimalla lasta erilaisissa arjen tilanteissa. Lapsen tavoitteita mietittäessä tulee ottaa huomioon lapsen yksilöllinen kehitystaso sekä tausta. Toiminnan suunnittelua ja toteutusta ohjaavat varhaiskasvatussuunnitelma ja S2-suunnitelma.

Esittelijä

Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Päätösehdotus

Lasten ja nuorten lautakunta hyväksyy varhaiskasvatuksen Suomi toisena kielenä -opetussuunnitelman.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjaan merkittiin, että varhaiskasvatuksen opettaja Kaisa Niiranen esitteli opetussuunnitelmaa. Hän poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 18.30.